

DCA⁴⁰
años aniversario
Departamento di Cultura Aruba

Jaarverslag 2017

November 2018

Colofon:

Dit jaarverslag is een uitgave van:

Directie Cultuur Aruba

L.G. Smith Blvd. 134 (Horizonte Building)

Oranjestad, Aruba

Tel: (297) 582-2185

Fax: (297) 583-5034

E-mail: info@cultura.aw

Inhoud

Voorwoord	6
Inleiding	7
1. Interne organisatie	8
1.1 Personeelsbestand	8
1.2 Ziekteverzuim	8
1.3 Professionalisering	8
2. Projecten en activiteiten van de afdelingen	9
2.1 Afdeling Beleid	9
2.1.1 Werkzaamheden afdeling Beleid	9
<i>Kunst- en cultuureducatie</i>	9
<i>Toezicht houden van de stichtingen</i>	9
<i>Automatiseringsplan</i>	10
<i>Nationale en Culturele vieringen</i>	10
<i>Culturele jaarkalender</i>	10
<i>Website DCA</i>	10
<i>Jeugdbeleid</i>	10
<i>Jaarverslag DCA</i>	10
<i>Waarnemend Directeur</i>	11
2.2 Afdeling Onderzoek en Documentatie	12
2.2.1 Werkzaamheden afdeling Onderzoek en Documentatie	12
<i>Biografie van de Arubaanse Muzikanten</i>	12
<i>Platform voor het optreden van Arubaanse artiesten in hotels</i>	12
<i>Ondersteuning algemeen</i>	12
2.3 Afdeling Implementatie (Projectcoördinatie)	13
2.3.1 Werkzaamheden afdeling Implementatie	13
<i>'Arte di Palabra'</i>	13
<i>'Arte di Palabra ABC' 2017</i>	14
<i>'Gang di Arte'</i>	14
<i>'Fiesta di San Juan, Dera Gay'</i>	15
2.4 Afdeling Algemene en Financiële Zaken	17
2.4.1 Werkzaamheden afdeling Financiële Zaken	17
<i>'Seyo Nacional pa Artesania di Aruba'</i>	17
<i>Begroting DCA</i>	17
<i>Landssubsidies</i>	17
3. Vooruitblikken voor 2018	18
Bijlage	20
1 Organogram Directie Cultuur Aruba	22

Geachte lezer, voor u ligt het jaarverslag van de Directie Cultuur Aruba (DCA) 2017. Het is het vervolg van de publicatie van het jaarverslag 2015-2016, waarin een weergave wordt aangeboden van de werkzaamheden die de DCA heeft verricht in 2017.

Een duidelijke ontwikkeling heeft plaatsgevonden in 2017. In het genoemde jaar is de DCA een platform geweest voor de culturele stichtingen. De beleidsprioriteiten: kunst- en cultuureducatie en onderzoek en documentatie (vastleggen) van cultureel erfgoed zijn hoog in het vaandel blijven staan. De DCA heeft gestreefd zoveel mogelijk de activiteiten op dit gebied te promoten, te stimuleren en zelf te ontwikkelen en voornamelijk te introduceren in het onderwijs. De DCA heeft promotie gegeven aan velerlei culturele activiteiten. Daarnaast is een ongekende facilitaire en artistieke steun gegeven aan verschillende culturele en erfgoed instanties. Dit met de steun van onze theatermeester, andere functionarissen en deskundigen op het gebied van kunst en cultuur.

Volledigheidshalve is het vermeldenswaardig dat de DCA heeft geïnvesteerd in het ontwikkelen van het personeel en in de instrumentaria op professioneel gebied. Een van de relevante instrumenten om dit te bereiken is het Organisatieboek DCA met het mandaat, de doelen; de taakstelling; de structuur en de functiebeschrijvingen in opgenomen, opdat de DCA zich steeds meer kan professionaliseren. Hiernaast is tijd gestoken in uitvoering te geven aan het interne opleidingsbeleid en een professioneel automatiseringstraject is uitgevoerd: op naar een beter, efficiënter en professionele DCA!

Veel leesplezier!

Drs. Siegfried Dumfries
Directeur Directie Cultuur Aruba

Drs. Siegfried Dumfries
Directeur Directie Cultuur Aruba
Veel leesplezier!

Directie Cultuur Aruba (DCA) is een directie binnen de Arubaanse overheid en stelt zich ten doel het bevorderen van de culturele ontwikkelingen op Aruba en het adviseren van de overheid met vraagstukken op het gebied van cultuur, m.a.w. zij is belast met het voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van het integraal cultuurbeleid.

Dit jaarverslag gaat in op de uitvoering van het beleid en de resultaten die de DCA in 2017 heeft bereikt, met als doel, de gebeurtenissen (activiteiten/ projecten/ festiviteiten), personeelszaken en de vooruitblikken voor het komende jaar bij de DCA te omschrijven.

Zowel het regeerprogramma 'Binden, Bouwen en Bestendigen' (2013-2017) en 'Hunto pa Aruba' (2017-2121), liggen ten grondslag aan het huidige integraal cultuurbeleid van de DCA. Het vorenstaande is grotendeels verwerkt in de kadernota cultuur 'Prioriteiten Integraal Cultuurbeleid' (augustus 2014), welke het resultaat is van diverse consultatierondes en de 'Cumbre Nacional di Cultura' die in 2014 zijn gehouden. Hieruit zijn twaalf (12) beleidsprioriteiten vastgesteld: Kunst en Cultuureducatie, Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed, Culturele Jaarkalender, Financiën en Cultureel Ondernemerschap, Cultuurbeschouwing in het Cultuurbeleid, Samenwerking met het veld, Professionalisme, Waarde en Erkenning van Kunst en Cultuur Vergroten, Jonge Arubaanse Kunstenaars, Kunst- en Cultuurtoerisme, Wet- en Regelgeving en Publieke Media. In afstemming met de minister van cultuur wordt aan de volgende vier beleidsprioriteiten gewerkt: Kunst en Cultuureducatie, Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed, Culturele Jaarkalender, Financiën en Cultureel Ondernemerschap. Desalniettemin dient opgemerkt te worden dat alle 12 beleidsprioriteiten deel uitmaken van de beleidstukken van de stichtingen die onder di DCA resorteren, alsook die van sommige partners van de DCA en de niet gouvernementele organisaties (NGO's).

Voorts is het bieden van kunstervaringen en culturele ontplooiing op velerlei niveau aan de lokale samenleving en onze bezoekers een merkwaardig doel.

In het hierna volgende jaarverslag wordt verder inhoudelijk op de gebeurtenissen en personeelszaken van 2017 bij de DCA ingegaan.

In hoofdstuk een (1) wordt ingegaan op de interne organisatie, waarin een beeld wordt gegeven van het personeelsbestand, het ziekteverzuim en de deskundigheidsbevordering. In Hoofdstuk twee (2) worden alle projecten en activiteiten van de afdelingen beschreven, zoals 'Arte di Palabra', 'Gang di Arte', Biografieën van muzikanten, Kunst- en Cultuureducatie, waarna het verslag in hoofdstuk drie (3) wordt afgesloten met de vooruitblikken voor 2018.

1. Interne organisatie

Dit hoofdstuk gaat in op de het personeelsbestand, ziekteverzuim en professionalisering van het personeel gedurende het jaar 2017.

1.1 Personeelsbestand

Het personeelsbestand van de DCA zal, conform het Formatieboek Land Aruba (2007), voor het jaar 2017 uit 31 functionarissen moeten bestaan. Door het eervol uit dienst treden van enkele werknemers en/ of gebruik maken van de 'Vrijwillige Uitdiensttreding' (VUT-regeling) in 2016, zijn een aantal functies nog vacant. Eén functionaris is vanaf september een parlementair geworden. Dit heeft geleid dat het personeelsbestand van de DCA in 2017 uit 27 functionarissen bestond, zoals aangegeven in Tabel 1.

Personeelsleden	2017
Ambtenaar	22
VUT	-
Eervol ontslag	-
Terbeschikking*	2
Contractant	2
Parlementair	1
Totaal	27

Tabel 1 Personeelsbestand DCA 2017

* Twee ambtenaren van de DCA zijn sinds 2011 ter beschikking gesteld bij het Museo Historico Arubano, welk onder de 'Fundacion Museo Arubano' ressorteert.

1.2 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim voor het jaar wordt uitgedrukt in vier verzuimindices, conform de verzuimrapportage 'Dossier Manager' in het Webportaal, zoals aangegeven in onderstaande Tabel 2.

De verzuimduur (VD) is het aantal verzuimdagen van alle personeelsleden bij elkaar opgeteld in een periode. De VGP is het aantal verzuimgevallen in een periode. Gemiddelde duur (GD) is het aantal verzuimdagen van verzuimgevallen in een periode gedeeld door het aantal verzuimgevallen in een periode. Ziekte verzuimpercentage (ZVP) is het aantal verzuimdagen in een periode gedeeld door de gemiddelde personeelssterkte keer het aantal dagen in een periode.

Verzuimindices	2015	2016	2017
VD	163,4	362,4	1121
VGP	69	109	241
GD	2,37	3,32	4.65
ZVP	2,99%	7,45%	9.04%

Tabel 2 Verzuimindices DCA (Bron: SVB-Webportaal)

1.3 Professionalisering

De directie heeft in 2016 voorgenomen om verdere professionalisering van de personeelsleden in te zetten, zodat de werkzaamheden optimaal en naar persoonlijke kwaliteiten en capaciteiten kunnen worden uitgevoerd. Nadat er verschillende gesprekken met de stafleden en afdelingshoofden werden gevoerd, is een opleidingsplan opgesteld, waarin de verschillende opleidingen en/ of cursussen per personeelslid

zijn vastgesteld. Sindsdien zijn de benodigde financiële middelen op de begroting vrijgemaakt, zodat de opleidingen en/ of cursussen gevolgd kunnen worden.

Enkele personeelsleden hebben gedurende het jaar 2017 het 'Aruba Certificate Program' en enkele modules van Papiamento gevolgd.

Het programma 'Aruba Certificate Program' is gebaseerd op drie belangrijke aspecten, nl. kennis van de geschiedenis en de cultuur van Aruba, dienstverlening en duurzaamheid. Het doel is om kennis van de geschiedenis en de cultuur van Aruba te vergroten en de kwaliteit van de dienstverlening aan anderen te verhogen, in het bijzonder aan de toeristen die meestal een ander cultuur hebben. Het gaat ook om dat de betrokkenen van de cursus over dezelfde kennis beschikken over o.a. culturele aspecten van Aruba.

De lessen van Papiamento hebben als doel, het bevorderen van de sociale en communicatieve vaardigheden; lezen, schrijven en spreken in het Papiamento van de betrokkenen.

De kosten van de opleidingen en/ of cursussen in 2017 zijn in Tabel 3 weergegeven.

Opleidingen en Cursusgeld	AWG
Papiamento*	2560.00
Masterclass Language*	400.00
TedX*	388.80
Aruba Certificate Program	1,805.00
Papiamento	480.00
Netpro**	12,627.00
Totaal	18,260.80

Tabel 3 Begroting Opleiding en Cursusgeld 2017

*Afbetaling 2015/2016 - ** Vooruitbetaling 2018

2. Projecten en activiteiten van de afdelingen

In dit hoofdstuk worden de werkzaamheden, projecten en/ of activiteiten in 2017 van de afdelingen beschreven. Sommige projecten en/ of activiteiten zijn in samenwerking met de gouvernementele organisaties (GO's), de niet gouvernementele organisaties (NGO's) en andere stakeholders en partners, uitgevoerd.

De DCA onderscheidt de volgende afdelingen: de Directie en de ondersteunende staf, de afdeling Beleid, de afdeling Onderzoek en Documentatie, de afdeling Implementatie (Projectcoördinatie) en de afdeling Algemene en Financiële Zaken. (Zie Bijlage 1, Organogram DCA)

Enkele werknemers van de DCA zijn ook leden van de commissie nationale feestdagen: 'Comision Celebracion Dianan Nacional' (CCDN), die de vieringen 'Dia di Betico', 'Himno y Bandera', Koningsdag organiseert en de activiteiten 'Dera Gay', Sinterklaas en 'Dande' ondersteunt.

2.1 Afdeling Beleid

De afdeling Beleid is in het algemeen belast met de kerntaken: het zorgdragen van de beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling, beleidsevaluatie en advies, welke inhoudt, een bijdrage leveren aan de ontwikkelingen van de directie en binnen de afdeling zelf; het zorgdragen van het interne controlebeleid, het zorgdragen van de realisatie van bedrijfsprocessen en analyse maken van enkele wet- en regelgevingen. Voorts treden de beleidsmedewerkers op als deskundige in de ontwikkelingsprocessen, door te adviseren en deel te nemen aan interne en/ of externe commissies en werkgroepen ten aanzien van het Integraal Nationaal Cultuurbeleid op Aruba. Een beleidsmedewerker vervult tevens de functie als 1ste waarnemer, die bij de afwezigheid van de directeur, belet of ontstentenis, de functie vervangt.

In het verlengde hiervan wordt hierna de werkzaamheden beschreven die de afdeling Beleid in het jaar 2017 heeft uitgevoerd.

2.1.1 Werkzaamheden afdeling Beleid

Kunst- en cultuureducatie

In samenwerking met de 'Departamento di Enseñansa Aruba' (DEA), afdeling Curriculum Ontwikkeling en het Instituto Pedagógico Arubano (IPA), wordt aan de beleidsprioriteit Kunst- en Cultuureducatie gewerkt. Deze heeft als doel het implementeren van een doorlopende leerlijn in het curriculum van het primaire en secundaire onderwijs, om kunst- en cultuureducatie in het onderwijs op Aruba te bevorderen. Als uitgangspunt is, de actieve en passieve cultuurparticipatie van de leerlingen binnen het onderwijs en in de samenleving te bevorderen.

In 2015 is een interdepartementale commissie ingesteld middels een Ministerieële Beschikking (MB), teneinde een actieplan ter implementatie van de beleidsprioriteit Kunst- en Cultuureducatie in het primaire en secundaire onderwijs op te stellen.

De commissie bestaat uit directieleden en/ of afgevaardigden van DCA, Directie Onderwijs (DEA), Instituto Pedagógico Arubano (IPA) en Afdeling Curriculum Ontwikkeling van DEA.

Er wordt uitgegaan dat het bevorderen van kunst- en cultuur binnen het onderwijs de actieve en passieve cultuurparticipatie zal bevorderen, die weer een positieve weerslag kan hebben op het cultureel klimaat, talentontwikkeling en de 'nation' building. Kennismaking met kunst, cultuur, erfgoed en media, en daar bewust en actief mee bezig zijn, kan meedoen aan het ontwikkelen van begrip voor andere normen, waarden en culturen in de samenleving. Hiernaast zal creativiteit van groot belang voor onze kenniseconomie zijn. Door kunst- en cultuureducatie te verankeren in ons onderwijs, beoogt dit een sterkere ontwikkeling van het creatieve vermogen van leerlingen en de toename van cultuurparticipatie.

De commissie heeft in 2017 vervolg gegeven aan de werkzaamheden. Voor de uitwerking van de inhoud en de bijbehorende thema's, zijn er verschillende informaties en theorieën verzameld als naslagwerk.

De fases die doorlopen zijn om het plan te schrijven zijn: het opstellen van het plan van aanpak, het raamwerk van het implementatieplan en een actieplan. Dit laatste houdt in: een inventarisatie doen van schoolprogramma's/ vakken over kunst- en cultuur, de domeinen die thans in alle schooltypen aan de orde komen, het aantal uren dat hieraan besteed wordt, de richtlijnen/ eindtermen/ kerndoelen m.b.t. kunst- en cultuureducatie en de benodigde randvoorwaarden voor de implementatie hiervan, zoals deskundigheid van docenten (ckv-docenten), lesmaterialen en leermiddelen.

Naast de analyses die uitgevoerd zijn, is er ook aan enkele hoofdstukken van het Raamwerk Implementatie Kunst- en Cultuureducatie gewerkt, nl.: Inleiding, Visie, Kunst- en Cultuureducatie Algemeen, Subdomeinen en Doorlopende leerlijn.

Om draagvlak te creëren, zal tijdens de uitwerking van het actieplan zoveel mogelijk met het onderwijsveld worden gecommuniceerd. Het streven is om in 2019 dit traject af te ronden en om te gaan tot de implementatie ervan.

Een knelpunt die de commissie heeft ervaren is, dat het moeilijk blijft om op een structurele wijze werkoverleggen te plannen. De werkzaamheden van de verschillende leden binnen hun eigen context die andere prioriteiten vereisten, heeft geleid tot het staken van de werkzaamheden van de commissie voor een aantal maanden.

Toezicht houden van de stichtingen

De DCA is sinds de herstructurering van de subsidieregeling van Aruba voor stichtingen in 2016, toezichthouder van de stichtingen die onder de DCA resorteren, met de taak: het begeleiden, adviseren en ondersteunen in het kaderbeleid en de begroting van de stichtingen. De betreffende stichtingen zijn: UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba, Arubaanse Muziekschool en Fundacion Museo Arubano (FMA).

In samenwerking met het Coördinatiebureau Overheidssubsidies (CBOS), worden de werkzaamheden gecoördineerd.

De controle die uitgevoerd wordt, berust op het activiteitenplan dat afgestemd wordt met de landssubsidie die de stichtingen ontvangen.

De DCA is tevens belast met het opstellen van het concept landsbesluit subsidie voor elke stichting. Elk landsbesluit wordt op basis van het kaderbeleid van de stichting opgesteld met de voorwaarden (o.a. het wet- en regelgeving, het bedrag van de algemene subsidie, de verplichtingen en de afrekening) die hieraan verbonden zijn. Het kaderbeleid dient als verlengstuk te worden beschouwd van het Integraal Cultuurbeleid van het Land en de DCA. De stichtingen zijn mede uitvoerders van het Integraal Cultuurbeleid en leggen verantwoording af in hun jaar- en financieelverslag aan de overheid.

Automatiseringsplan

In 2016 heeft de minister belast met cultuur, het verzoek voor een professionaliseringstraject bij de DCA geaccordeerd, welk opgedeeld is in het automatiseren van de IT-infrastructuur van de DCA en het professionaliseren van het personeel, waarvoor een opleidingsplan is opgesteld. Naar aanleiding hiervan is een conceptversie van het automatiseringsplan in december 2016 voorgelegd, waarna de definitieve versie in 2017 door de minister werd geaccordeerd.

De DCA had het voornemen om randvoorwaarden te vervullen, waarbinnen de werkzaamheden kwalitatief als kwantitatief kunnen worden uitgevoerd. Het werken in een deugdelijke en gepaste digitale werkomgeving met optimale ondersteuningsapplicaties en een goed functionerend netwerk, is een voorwaarde om de dagelijkse werkprocessen op gang te zetten. Daarnaast is een server met voldoende opslagcapaciteit van essentieel belang om de werkzaamheden te bewaren en het culturele erfgoed te kunnen documenteren en digitaliseren. De toenmalige IT-infrastructuur van de organisatie was verouderd en had een zeer beperkte opslagcapaciteit, waardoor het functioneren van de organisatie niet meer optimaal was.

Voor het Automatiseringsplan zijn in 2016 vier (4) instanties benaderd om een offerte voor de middelen en applicaties aan te bieden. Uit de ontvangen offertes van drie (3) leveranciers, is de keuze gevallen op die van de 'NetPro Group'. Zij is de leverancier die alle randapparaturen en benodigde applicaties zal aanleveren en de basistraining van Microsoft 365 aan het personeel zal verzorgen. Het automatiseringstraject zal in 2018 worden geïmplementeerd.

Nationale en Culturele vieringen

Jaarlijks wordt voor de viering van 'Dia di Himno y Bandera' op 18 maart aan educatieve materialen voor de scholen gewerkt. Zo worden o.a. presentaties voorbereid door de afdeling Beleid over de nationale symbolen, zoals de vlag, het volkslied en het wapen van Aruba, en als educatief materiaal aan de scholen aangeboden. Het doel hiervan is om van kleins af jongeren kennis te laten maken met onze nationale symbolen en hoe hiermee om te gaan, rekening houdend met het protocol dat erbij hoort.

Culturele jaarkalender

De culturele jaarkalender is één van de beleidsprioriteiten van de DCA. Het is een middel van communicatie over de vieringen van de nationale dagen, culturele activiteiten en presentaties door de overheid en de DCA, de GO's en/ of de NGO's. Per thema dat op de kalender voorkomt, wordt een korte beschrijving gegeven die naast de informatieve functie ook een educatief karakter heeft.

Het doel van de culturele jaarkalender is tevens het bevorderen van de participatie bij de vieringen van de culturele (feest)dagen, activiteiten en presentaties door de gehele Arubaanse samenleving en belanghebbenden (toeristen, musea, kunstenaars, instanties, scholen, ministeries e.d.). Daarom wordt dit in een chronologische volgorde ingedeeld vanaf januari tot en met december, waarin alle nationale culturele (feest)dagen, activiteiten en/ of presentaties van alle stakeholders/ partners, GO's, NGO's en de DCA zullen worden opgenomen. Ook worden de internationale culturele vieringen hierin opgenomen, aangezien enkele van die dagen ook op Aruba worden gevierd.

De nationale (feest)dagen op Aruba zijn de dagen die tevens verzorgd worden door de CCDN, t.w.: 'Dia di Betico', 'Dia di Himno y Bandera' en 'Dia di Rey'.

De internationale vieringen zijn o.a. de dagen die door de UNESCO zijn vastgelegd, bijv. de wereld theaterdag, de wereld moedertaaldag, maar ook de algemene (feest)dagen zoals de internationale dag van de aarde.

Website DCA

Sinds 2015 is de website van de DCA niet meer functioneel, aangezien deze 'outdated' was en niet meer voldoet aan de eisen van een optimale website. Het doel van de website van de DCA is het creëren van een culturele databank om de bezoekers te informeren over alle projecten en culturele vieringen middels de Culturele Jaarkalender, het culturele erfgoed van kunst en cultuur en de diensten van de DCA.

De afdeling Beleid heeft zich in de afgelopen jaren zich beziggehouden met de voorbereidingen van de nieuwe website. Het gaat om het inhoudelijk filteren van de huidige data en nieuwe data die aangemaakt dienen te worden.

Er zal in 2018 verder naar de inhoud van de website worden gewerkt om de nieuwe website te lanceren. Het streven is om dit voor het einde van het 2018 te doen.

Jeugdbeleid

Middels een ministeriële beschikking is per 1 februari 2016 een interdepartementale stuurgroep ingesteld om aan het Integraal Jeugdbeleid te werken. De DCA wordt hiervoor door een beleidsmedewerker vertegenwoordigd.

De taken van de stuurgroep waren: de coördinatie en de monitoring van de implementatie van het Integraal Jeugdbeleid, in nauw overleg en samenwerking met de betreffende NGO's en overige stakeholders, het rapporteren aan de minister belast met Jeugdbeleid inzake de voortgang van de implementatie, de realisering van de doelen in een ministerieel jeugdoverleg en het adviseren ten aanzien van de beleidsontwikkeling.

In de stuurgroep zitten vertegenwoordigers van de volgende overheidsdiensten: de Directie Sociale Zaken, de Directie Onderwijs, de Directie Volksgezondheid, de DCA en het Openbare Ministerie.

De stuurgroep heeft gedurende verschillende overlegmomenten aan het concept 'Implementatieplan Integraal Jeugdbeleid' gewerkt en ter goedkeuring aan de minister van Jeugdbeleid aangeboden aan het begin van 2017. Sindsdien is de stuurgroep maar enkele keren bijeengekomen, en is in afwachting van een feedback op het ingeleverde plan.

Jaarverslag DCA

De afdeling Beleid is belast met het schrijven van het jaarverslag van ieder jaar, waarin de verantwoording van de werkzaamheden en projecten/ activiteiten van de DCA van het betreffende jaar aan het ministerie van cultuur en aan belanghebbenden wordt afgelegd. Het gaat hier om een beschrijving van de bedrijfsvoering van de organisatie, de projecten/ activiteiten successen van de afdelingen en de vooruitblikken van het volgende jaar.

De afdeling Beleid heeft in 2017 twee (2) jaarverslagen uitgewerkt, namelijk een gecombineerd jaarverslag over de jaren 2013 en 2014 en één over de jaren 2015 en 2016. Deze zijn zowel bij de toenmalige

minister van cultuur in 2017 als bij de huidige minister van cultuur in 2018 ingediend.

Waarnemend Directeur

Jaarlijks wordt een beleidsmedewerker aangewezen als de 1ste waarnemend directeur om de directeur van de DCA, bij afwezigheid, belet of ontstentenis, te vervangen. De waarnemer vertegenwoordigt de directeur in de externe interdepartementale commissies, o.a. Jeugdbeleid, Kunst- en Cultuureducatie en Documentatie en Digitalessen van Cultureel Erfgoed, waarvan elk middels een ministeriële beschikking (MB) is opgericht. Wanneer het verder onmogelijk is voor de directeur om vergaderingen, werkbezoeken, presentaties en/ of activiteiten intern of extern bij te wonen, wordt hij vertegenwoordigd door de waarnemer. De waarnemend directeur verzekert hierdoor de continuïteit van de dagelijkse leiding van de DCA en ondersteunt en coacht het personeel op de dagelijkse gang van zaken. Zij dient zorg te dragen voor een goede communicatie en samenwerking met het personeel en voor het onderhouden van de externe partners en contacten op formele en informele wijze (daar waar nodig is).

2.2 Afdeling Onderzoek en Documentatie

De afdeling Onderzoek en Documentatie speelt een belangrijke rol bij de invulling van de één van de twaalf (12) beleidsprioriteiten van de DCA, nl.: Documentatie en Digitaliseren van Cultureel Erfgoed; Cultuur Algemeen, Taal en Kunsten. De afdeling heeft een uitvoerende, coördinerende, stimulerende en ondersteunende functie op het gebied van onderzoek en documentatie. Hierbij worden de informatie opgenomen, gedocumenteerd en gedigitaliseerd, zodat ze algemeen toegankelijk kunnen zijn voor de scholen, maar ook voor iedereen die geïnteresseerd is. Het kan tevens als lesmateriaal gebruikt worden bij de culturele instanties en voor de kunst- en cultuureducatie in het onderwijs.

Daarnaast heeft afdeling de taak om educatieve materialen te ontwikkelen en deze te verspreiden aan scholen en culturele instanties. Daar waar nodig is, biedt de afdeling ook ondersteuning bij externe culturele projecten.

2.2.1 Werkzaamheden afdeling Onderzoek en Documentatie

Biografie van de Arubaanse Muzikanten

In 2017 is de afdeling onderzoek en documentatie doorgegaan met het project van het documenteren van de biografie van verschillende Arubaanse muzikanten. Dit gebeurt middels interviews die met de artiesten worden gehouden, gericht op o.a. het muzikale traject, persoonlijke informatie, zowel lokale als internationale trajecten en suggesties op dit gebied. Totaal zullen er 40 biografieën worden geschreven die in fases zullen worden uitgewerkt. Deze zullen in een boekvorm te bundelen om daarna aan de scholen aan te bieden om als informatie te gebruiken bij de lessen van kunst- en cultuureducatie.

In de eerste fase van het project zijn twaalf (12) biografieën uitgewerkt en op 22 november 2017 aan de muzikanten uitgereikt. Deze dag is tevens de internationale dag van muzikanten, ook wel bekend als 'Dia di Santa Cecilia'. In de aanwezigheid van de minister van Cultuur, hare excellentie mw. mr. X. Ruiz-Maduro, familieleden van de muzikanten en uitgenodigden, heeft de DCA de ingebonden biografieën samen met een 'compact disc' (CD) met het interview, uitgereikt, waarbij ieder muzikant ook een Arubaanse pin door de minister kreeg opgespeld. De muzikanten aan wie de biografie werd uitgereikt zijn: Seferino Martin Quandus, Dinals Greenville Baly, Ricardo Enrique (Cay) Luidens, Hesus Maria Hose (Joy) Kock, Jacobo Federico (Toty) Arends, Reynaldo Marcolino (Ronny) Kock, Antonio Miguel (Tony) Thijsen, Robert Hubert (Obie) Jeand'or, Donald Heronimo (Donny) Pieters, Herman Lincoln (Dami) Stephens, Nerio Italo (Taly) Wever en Leonido Lucio (Lucio) Rivadeneira.

In de volgende fase (in november 2018) zullen weer twaalf (12) biografieën van muzikanten worden uitgereikt.

Enkele foto's van de uitreiking van biografieën (2017):

Platform voor het optreden van Arubaanse artiesten in hotels

Met de ondersteuning van de afdeling Onderzoek en Documentatie, is in overleg met de hotels, 'Aruba Airport Authority' (AAA), 'Aruba Ports Authority' (APA), 'Aruba Tourism Authority' (ATA), 'Aruba Hotel & Tourism Association' (AHATA) en 'Asociacion di Musico y Artistanan Arubano' (AMAA), om tot een platform te komen voor de artiesten die in de hotels optreden. Het gaat om tot een structurele samenwerking te komen tussen de Arubaanse dansgroepen, folkloristische muziekgroepen, spelers van 'Caha di Orgel' en 'Wiri', met de toeristische sector. Het streven is om onderling samen te kunnen werken, waarbij duidelijke richtlijnen en afspraken vastgelegd worden tot een productieve samenwerking.

Enkele foto's bijeenkomsten AHATA (2017):

Ondersteuning algemeen

De administratieve en educatieve medewerkers spelen een belangrijke rol in de afdeling Onderzoek en Documentatie. De medewerkers geven ondersteuning aan de activiteiten/ projecten/ festiviteiten die behoren tot deze afdeling met o.a. het maken van foto's, opname van video's, uitwerking van 'transcripts' van de biografieën van de geïnterviewde muzikanten, etc. Fotograferen en video-opnames maken tevens deel uit van de twaalf beleidsprioriteiten van de DCA, nl. Documentatie en Digitaliseren van het culturele erfgoed van Aruba.

Verder bieden de medewerkers steun aan de voorbereidingen en uitvoering van de projecten van de DCA ('Arte di Palabra', 'Gang di Arte' en 'Dera Gay'), waarbij de educatief medewerker ook zorg draagt voor educatief cultureel materiaal voor de scholen.

2.3 Afdeling Implementatie (Projectcoördinatie)

De kerntaak van de afdeling Implementatie is zorgdragen voor de uitvoering van de culturele programma's en projecten en voor de culturele uitwisselingen.

Hieronder volgt een beschrijving van de drie belangrijkste projecten die in 2017 door de afdeling zijn uitgevoerd, t.w.; 'Arte di Palabra', 'Gang di Arte' en 'Dera Gay'.

2.3.1 Werkzaamheden afdeling Implementatie

'Arte di Palabra'

'Arte di Palabra' (ADP) is een project dat sinds 2009 op Aruba is geïntroduceerd door een commissie, bestaande uit leden van de DCA, 'Fundacion Lanta Papiamento' en 'Grupo Corector di Papiamento'. Sindsdien is de DCA verantwoordelijk voor dit project en voert dit jaarlijks uit. Dit project is initieel in 1999 op Curaçao opgestart door de commissie ADP.

Sinds 2010 valt ADP onder de begroting van de DCA en wordt ondersteund door 'Fundacion Lanta Papiamento' en 'Grupo Corector di Papiamento'.

Het project ADP ligt in het verlengde van de viering van de Internationale Moedertaaldag op 21 februari (sinds 2000), dat door de UNESCO¹ is werd uitgeroepen. Deze dag staat in het teken van de taalkundige en culturele diversiteit en de meertaligheid. Voor de UNESCO zijn talen het instrument om het culturele erfgoed levend te houden. Door de moedertaal in ere te houden, blijft de taalkundige en culturele traditie bestaan en wordt men zich meer bewust van de verschillen tussen etnische groepen. Dit leidt mogelijk tot meer begrip.

DCA streeft ernaar om met dit project 'Arte di Palabra', aan de hand van wedstrijden, zoveel mogelijk het juiste gebruik van onze taal Papiamento te stimuleren onder de jongeren en de samenleving in het algemeen en heeft hiervoor de volgende doelen opgesteld: het ontplooiën van literaire creativiteit onder de jongeren, het bevorderen van lezen en schrijven in het Papiamento, het stimuleren van publicatie van literaire kunst in het Papiamento en het stimuleren van culturele uitwisseling tussen de jongeren van Aruba, Bonaire en Curaçao.

De doelgroep van ADP zijn de jongeren van het voortgezet onderwijs (EPB, mavo/ havo/ vwo, EPI); Ciclo Basico (klas 1 en 2) en Ciclo Avansa (klas 3 t/m 6).

De categorieën waarop de wedstrijd van ADP zich baseert, zijn te onderscheiden zoals hiernavolgende weergegeven:

<u>Ciclo Basico (klas 1 en 2):</u>	<u>Ciclo Avansa (klas 3 t/m 6):</u>
1.) Bestaande poëzie;	1.) Originele poëzie;
2.) Bestaande kort verhaal;	2.) Origineel verhaal.
3.) Originele poëzie;	
4.) Origineel verhaal.	

De wedstrijden van ADP tussen jongeren:

De jongeren van het voortgezet onderwijs, tussen de leeftijd van 13 en 21 jaar, kunnen deelnemen aan de wedstrijd met als onderdeel poëzie en korte verhalen. De scholen ontvangen een uitnodiging voor de participatie en de beschrijving van de categorieën per doelgroep. Hiermee kunnen ze de leerlingen die interesse hebben om deel te nemen, voorbereiden. De deelnemers kunnen kiezen om een poëzie en/ of een kort verhaal te schrijven om tijdens het evenement van de wedstrijd te presenteren. Bij de literaire presentatie speelt de talenten

van de deelnemer een belangrijke rol, namelijk het schrijftalent en de manier waarop het literaire werkstuk wordt gepresenteerd.

De wedstrijd van Haiku:

Haiku is ook een onderdeel van de ADV en de winnaar wordt op Curaçao gekozen. In de laatste jaren waren er geen deelnemers van Aruba voor deze wedstrijd.

Haiku is een Japanse woordkunst van een korte poëzie. Haiku bestaat uit 17 lettergrepen die verdeeld zijn in drie zinnen met een sequentie van 5, 7 en 5 lettergrepen.

Arte di Palabra ABC:

De deelnemers van Aruba die de wedstrijden op Aruba winnen, gaan naar Curaçao om deel te nemen met de finale van ADP tussen Aruba, Bonaire en Curaçao (ADP-ABC).

Omdat in 2018 de 10de editie van ADP op Aruba zal worden gevierd, zal de finale van de wedstrijd van Arte di Palabra ABC-2018 op Aruba plaatsvinden.

Culturele uitwisseling:

De deelnemers die de landelijke ADP winnen, krijgen een reisticket cadeau waarmee zij naar Aruba Bonaire, of Curaçao kunnen reizen voor de culturele uitwisseling. Gedurende de culturele uitwisseling krijgen de jongeren de gelegenheid om met elkaar kennis te maken en de cultuur van hun eiland met elkaar uit te kunnen wisselen.

Publicatie van poëzie, kort verhaal en Haiku:

De afdeling Onderzoek en Documentatie van DCA is verantwoordelijk voor documentatie en publicatie van de poëzieën, korte verhalen en Haiku's van de deelnemers van de ADP. Alle voortgezet onderwijs scholen zullen een exemplaar hiervan ontvangen, waar mee ze het lezen en schrijven van het Papiamento verder kunnen stimuleren.

'Arte di Palabra' Aruba 2017

Op 4 maart 2017 heeft de finale van de wedstrijd ADP bij het 'Cas di Cultura' plaatsgevonden, met een totaal van zesentwintig (26) deelnemers, waarvan veertien (14) deelnemers van de 'Ciclo Basico' (klas 1 en 2). Hiervan waren er acht (8) voor de originele poëzie en één (1) voor een bestaande poëzie en vijf (5) voor een origineel kort verhaal.

De scholen die deelnamen waren: John Wesley College, Mon Plaiseir College, Colegio San Antonio en Ceque College.

De winnaars zijn in de onsterstaande Tabel 4 weergegeven.

Categorie	Naam	Titel	School
A. Bestaande poëzie	Mayrien Correa	Danki	Mon Plaisir College
B. Originele poëzie	Aishley Kransen	Dora cu Corona	Colegio San Antonio
E. Origineel verhaal	Charlie Hill	E poder di pakico	Ceque College

Tabel 4 Winnaars ADV 2017 - 'Ciclo Basico'

Van de doelgroep 'Ciclo Avansa' waren er twaalf (12) deelnemers, waarvan elf (11) voor de originele poëzie en één (1) voor een bestaand kort verhaal. De scholen die deelnamen waren: Colegio Arubano Oranjestad, John Wesley College, Mon Plaisir College, Colegio San Antonio, Colegio EPI en Maria College.

¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Internationale_Moedertaaldag

De winnaars zijn in de onderstaande Tabel 5 weergegeven.

Categorie	Naam	Titel	School
C. Originele poezie	Anaisa Orman	No husga mi	Colegio EPI
F. Origineel verhaal	Rafael Garcia	Aruba Nos Deseo	Mon Plaisir College

Tabel 5 Winnaars ADV 2017 'Ciclo Avansa'

Enkele foto's ADP 2017:

'Arte di Palabra ABC' 2017

Op 8 april heeft de finale van ADV ABC op Curaçao plaatsgevonden. Hierbij hebben 52 leerlingen van het voortgezet onderwijs van Aruba, Bonaire, en Curaçao deelgenomen. In de resultaten waren er 4 van de 10 deelnemers van Aruba, finalisten geworden. Zie onderstaande Tabel 6.

Categorie	Naam	Titel	School
B. Originele poezie	Jaysid Mercado	Mi docente bruha	Colegio San Antonio
C. Originele poezie	Anaisa Orman	No husga mi	Colegio EPI
E. Origineel verhaal	Charlie Hill	E poder di pakico	Ceque College
E. Origineel verhaal	Maria Pieternella	Curashi	Ceque College

Tabel 6 Finalisten deelnemers Aruba - ADV ABC 2017

De totale kosten van het project ADP wordt in Tabel 7 weergegeven.

Arte di Palabra 2017	AWG
Begroting	23,407.90

Tabel 7 Begroting ADV 2017 (Aruba en ABC)

Enkele foto's ADV ABC 2017:

Finalisten ADV ABC 2017
deelnemers Aruba

'Gang di Arte'

'Gang di Arte' (GDA) is een project dat in 2007 is opgestart en wordt sindsdien jaarlijks door de DCA georganiseerd. Het project is overeenkomstig met het Nederlandse project 'Kunstbende'².

De doelen van GDA zijn om jongeren te stimuleren om hun talenten en creativiteit te ontplooiën, teneinde een prettige ervaring te beleven. De jongeren krijgen de gelegenheid om zich te uiten en om op een podium voor een publiek te kunnen presenteren, waarbij er rekening wordt gehouden met de specifieke technieken die geëvalueerd zullen worden en bepaalde eisen. Tevens worden de jongeren gestimuleerd voor de culturele uitwisseling tussen jongeren van Aruba, Bonaire en Curaçao.

De doelgroep voor dit project zijn jongeren tussen de leeftijd van 13 en 21 jaar. Zij kunnen zowel individueel als in een groep participeren. Tevens mag een deelnemer in meerdere disciplines deelnemen, maar niet twee keer in eenzelfde discipline. Voorts mag een presentatie ook multidisciplinair zijn.

De disciplines van GDA zijn gericht op dans, theater, literatuur, poëzie, muziek (lied of instrument), woordkunst en beeldende kunst (schilderij, ontwerp, mode, fotografie, videokunst, audiovisueel). Elk jaar heeft GDA een ander thema.

Ter voorbereiding van de presentaties krijgen de deelnemers een aantal workshops, gericht op verschillende disciplines en technieken, zoals creativiteit, samenwerking, fantasie, expressie en presentatie. Verder worden ze door deskundigen van verschillende disciplines en door docenten ondersteund, in het bijzonder door docenten van de Culturele en Kunstzinnige Vorming (ckv) in het voortgezet onderwijs. Voorafgaande de wedstrijd, wordt een generale repetitie gehouden.

Aan dit project zijn de kosten, zoals aangegeven Tabel 8, verbonden.

Gang di Arte 2017	AWG
Begroting	22,981.14

Tabel 8 Begroting GDA incl. culturele uitwisselingen 2017

'Gang di Arte' Aruba 2017:

Het thema van GDA 2017 was 'Caya'. Dit thema wordt beschouwd als synoniem voor vrijheid, expressie, communicatie en mening over de familie-, onderwijs- en sociale cultuur. Alle presentaties moesten origineel zijn.

Op 10 augustus 2017 heeft de wedstrijd van GDA te 'Cas di Cultura' plaatsgevonden. Hierbij hebben twintig (20) deelnemers deelgenomen, waarvan negen (9) groepen en elf (11) individuen, in de categorieën: audiovisueel, theater, dans, poezie, muziek (drum), zang (rap), visuele kunst en multidisciplinair. De winnaars (plaats 1) en de finalisten (plaatsen 2 t/m 5) worden in onderstaande Tabel 9 weergegeven.

² <https://kunstbende.nl/>

Winnaars en finalisten GDA 2017:

Plaats	Naam	Categorie
1 st	RCM Cy-Anne Simmons, Shjakayne Manuela, Jean Paul Salcedo	Multidisciplinair
2 ^{de}	Tyrick 'Lil T' Phillips	Zang (rap)
3 ^{de}	Anaisa Orman & Andrisca Nicolas	Dans
4 ^{de}	Erwin "Zigz" Hughes	Zang (rap)
5 ^{de}	Zef & Brandon Ker	Zang (rap)

Tabel 9 Winnaars en finalisten GDA 2017

Enkele foto's GDA 2017:

Winnaars GDA

Culturele uitwisseling 'Gang di Arte' ABC 2017:

Voor de culturele uitwisselingen zijn de winnaars (1st plaats) naar Bonaire gegaan en de finalist op de 3de plaats naar Curaçao.

In beide uitwisselingen waren onze winnaars en finalisten o.a. te gast voor een presentatie bij de finale van de wedstrijden van GDA, 'Luna yen' op Curaçao, en bij GDA, 'BYOF Arts' op Bonaire,.

Enkele foto's culturele uitwisseling 'Gang di Arte' ABC 2017:

'Fiesta di San Juan, Dera Gay'

Het schoolproject 'Fiesta di San Juan', Dera Gay', is in 1998 opgestart door de DCA voor de doelgroep, leerlingen van de kleuter- en basisscholen van Aruba (ongeveer 20.000 leerlingen). Sindsdien wordt dit jaarlijks de DCA uitgevoerd. Het doel van dit project is om het 'Fiesta di San Juan', Dera Gay', op een educatieve en informatieve wijze aan de leerlingen van de kleuter- en basisscholen van Aruba over te brengen en tevens om de creativiteit en de expressie bij hen te stimuleren.

Dit project draagt bij aan één van de twaalf prioriteiten van het Integraal Cultuurbeleid, namelijk Kunst- en Cultuureducatie.

Om de scholen van materiaal over het feest te voorzien, hebben zij in 2013 een pakket, 'Caha tradicional cultural San Juan' gekregen met daarin o.a. een haan, een stok, een doek, 7 vlaggen met diverse kleuren, een cd van het lied van 'Dera Gay', een boek met informatie en historie over de viering en een dvd met daarop activiteiten en voorbeelden hoe een tekenwedstrijd over het thema georganiseerd kan worden. De basisscholen kunnen elk jaar gebruik maken van de 'Caha tradicional cultural San Juan' bij de viering van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay'. Tegenwoordig ontvangen de scholen een 'flyer', waarop alle informatie over de geschiedenis van 'Dera Gay' te lezen is.

Elk jaar wordt er voor een wedstrijd over een of meer discipline(s) voor het project gekozen. Voor 2017 is gekozen voor dans en het zingen van het lied van het thema 'Dera Gay'. De scholen konden leerlingen opgeven om deel te laten nemen aan de wedstrijden die tijdens de voorstellingen te 'Cas di Cultura' werden gehouden.

Een ander doel van het project van 'Dera Gay' is het erkennen van vrijwilligers bij verschillende buurtcentra en instanties. Dit gebeurt over het algemeen op de dag van de viering van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' op 24 juni, waarbij de DCA met de bus langs de buurtcentra en instanties rijdt en de opgegeven vrijwilligers door de centra en instanties, erkent d.m.v. een certificaat. Het zijn degenen die dichtbetrokken zijn met deze viering en die dit folklorische feest stimuleren om de informatie ervan overgebracht wordt van generatie tot generatie.

Voorstellingen 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' 2017:

In de week van 19 t/m 23 juni 2017 hebben de voorstellingen van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' te 'Cas di Cultura' plaatsgevonden. De wedstrijden van de dans en het lied waren als onderdeel van de voorstellingen. De voorstellingen zelf waren in de vorm van een 'sketch' gepresenteerd, waarbij enkele DCA-leden de geschiedenis van het feest van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' presenteerden. Hiervoor werden kledingstukken die erbij horen, gebruikt en werd het podium omgebouwd tot een 'sabana' waar het feest traditioneel gevierd wordt. Er werden vier (4) dagen van voorstellingen uitgevoerd. Behalve de laatste dag (1 voorstelling), werden er twee (2) voorstellingen op elke dag gehouden. Het streven is om zoveel scholen mogelijk te laten deelnemen.

De winnaars van de wedstrijden van elke categorie worden diegenen met dans het beste heeft uitgevoerd en/ of het lied het beste heeft gezongen.

In Tabel 10 worden de scholen aangegeven die aan de voorstellingen hebben deelgenomen.

Deelname scholen aan de voorstelling 'Fiesta di San Juan, Dera Gay'			
Dag	School	Aantal leerlingen	Aantal leerkrachten
1	Imelda Kleuterschool	263	11
1	Kukwisa Kleuterschool	63	4
1	Anglo Kleuterschool	166	15
1	Colegio Ora Ubao	300	16
1	Col. Hilario Angela	125	10
1	Tarcisius Kleuterschool	94	9
2	Colegio Sagrado Corason	210	12
2	Prinses Amalia Basisschool	325	20
2	Colegio Sagrado Corason	210	13
2	Maria School	276	16
3	Paso pa Futuro	150	30
3	Pius X School	263	18
3	Scol Prep. Prome Paso	102	6
3	Colegio Pastoorkraamwinkel	311	6
3	Caiquetio School	108	20
4	Col. Laura Wernet Paskel	221	15
4	St. Aloysiuschool	292	16
	Totaal	3479	237

Tabel 10 Deelname scholen aan voorstelling 'San Juan' 19 t/m 23 juni 2017

In onderstaande Tabel 11 volgt de begroting van het project 'Fiesta di San Juan', 'Dera Gay' voor het jaar 2017.

'Dera Gay' 2017	AWG
Begroting	17,349.70

Tabel 11 Begroting 'Dera Gay'2017

Enkele foto's van het schoolproject 'Fiesta di San Juan', 'Dera Gay':

2.4 Afdeling Algemene en Financiële Zaken

De afdeling Algemene en Financiële Zaken draagt zorg voor de werkzaamheden op het gebied van administratieve, organisatorische, facilitaire en financiële aard. Tevens brengt de afdeling advies uit op het gebied van de budgettering bij de uitvoering van nationale programma's en projecten en de culturele uitwisselingen.

2.4.1 Werkzaamheden afdeling Financiële Zaken

Zoals hierboven aangegeven, is de afdeling Algemene en Financiële Zaken belast met het voeren en ondersteunen van de facilitaire en financiële ondersteuning van de DCA. Deze ondersteuning zorgt mede voor de algemene bedrijfsvoering binnen de organisatie. Enkele werkzaamheden worden hierna beschreven.

'Seyo Nacional pa Artesania di Aruba'

De afdeling Algemene en Financiële Zaken draagt zorg voor het project 'Seyo Nacional pa Artesania di Aruba', welk als doel heeft de kwaliteit van de producten van lokale kunstenaars/ ambachtlieden te waarborgen. De 'Seyo Nacional pa Artesania di Aruba' is een zegel van als waardering van de authenticiteit van het kunstambacht die de lokale ambachtslieden kunnen krijgen. Er is een procedure met specifieke richtlijnen welke de kunstenaars moeten doorlopen voordat het ambacht wordt verzegeld.

Begroting DCA

De afdeling Algemene en Financiële bewaakt de begroting van de organisatie en legt verantwoording af bij de directie van DCA en de Directie Financien Aruba (Dir Fin).

Een belangrijke post op de begroting van de DCA die ook door de afdeling Algemene en Financiële wordt bewaakt, is de post '4393', de 'Overige Kosten'. Deze post is bestemd voor zowel de interne als de externe projecten van de DCA. Bij de externe projecten vallen de culturele projecten van de NGO's die door de DCA financieel worden ondersteund en de vieringen die door de CCDN worden georganiseerd ('Dia di Betico', 'Dia di Himno y Bandera' en 'Dia di Rey') en de activiteiten die de CCDN onderteunt ('Fiesta di San Juan, Dera Gay', Sinterklaas en 'Festival di Dande'). Zie bijlage 2 voor verdere omschrijving van de hierboven genoemde vieringen en activiteiten.

'Comision Celebracion Dianan Nacional' (CCDN)

De 'Comision Celebracion Dianan Nacional' (CCDN) is een nationale commissie die elk jaar door de minister van cultuur wordt ingesteld middels een Ministeriële Beschikking (MB) en valt onder het toezicht van de DCA.

De CCDN heeft tot taak om verschillende vieringen te organiseren door of namens de overheid, in verband met de viering van de nationale feestdagen van Aruba ('Dia di Betico', 'Dia di Himno y Bandera' en Koningsdag) die elk jaar worden gevierd. Tevens biedt de commissie ondersteuning aan de culturele activiteiten die ook jaarlijks worden gehouden, t.w., 'Fiesta di San Juan, Dera Gay', Sinterklaas en 'Dande'. Binnen de commissie worden verschillende functies vervuld door een aantal medewerkers van de DCA, o.a. de voorzitter, de vice voorzitter, de penningmeester en de secretaris.

In onderstaande Tabel 12 volgt de begroting van de Overige Kosten DCA voor het jaar 2017.

Begroting overige kosten DCA 2017	AWG
Begroting DCA-projecten en subsidie aan NGO's	206,850.00
Begroting CCDN	203,150.00

Tabel 12 Begroting Overige Kosten DCA 2017 (Bron: Landsbegroting Aruba 2017)

Landssubsidies

In de begroting van de DCA zijn ook de subsidies inbegrepen voor de vier (4) stichtingen: UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba, Arubaanse Muziekschool en 'Fundacion Museo Arubano' (FMA) (post 4600, 'Subsidies'), zoals in Tabel 13 is weergegeven.

Begroting Landssubsidie Stichtingen 2017	AWG
Stichting UNOCA	917,200.00
Arubaanse Muziekschool	1,227,700.00
'Fundacion Museo Arubano'	59,700.00
Stichting Schouwburg Aruba	583,700.00

Tabel 13 Begroting Landssubsidie Stichtingen 2017 (Bron: Landsbegroting Aruba 2017)

3. Vooruitblikken voor 2018

Dit hoofdstuk gaat in op de verwachtingen voor het aankomende jaar 2018.

De DCA streeft ernaar om ook in het komende jaar door te kunnen gaan met de uitwerking en de invulling van de beleidsprioriteiten.

De samenwerking tussen de afdelingen blijft een belangrijk vereiste die mede ervoor zal zorgen voor het effectief en efficiënt behalen van de doelen, de visie en missie van de DCA. Om dit te bevorderen, zal het automatiseringsplan in het komende jaar worden geïmplementeerd. Dit betekent dat de hele IT-infrastructuur vernieuwd zal worden, waardoor nieuwe randapparaturen zullen worden geïnstalleerd; een server, werkstations, applicaties. Ook zullen de benodigde trainingen voor het personeel worden aangeboden.

DCA verwacht dat de jaarlijkse projecten die uitgevoerd en/ of ondersteund worden, ook in 2018 zullen worden georganiseerd. Maar doordat er in 2018 enkele jubileums zullen worden gevierd, zullen sommige projecten in het teken hiervan worden uitgevoerd.

In 2018 viert de DCA haar 40-jarig jubileum en het 'Cas di Cultura' haar 60 jaar. Ook zal de 10de editie van 'Arte di Palabra' plaatsvinden.

Naast een viering te houden onder het personeel, is overnagedacht om de viering van het 40-jarig jubileum van de DCA en het 60-jarige van 'Cas di Cultura' samen te houden in de vorm van bijvoorbeeld voorstellingen/ optredens en lezingen voor het publiek. Te denken valt aan een gala-avond met optredens van bekende Arubaanse artiesten en verschillende lezingen over kunst en cultuur. Ook is gedacht om de projecten 'Arte di Palabra' van de DCA en 'Manic Monday' van het 'Cas di Cultura', samen te voegen om een groot evenement te houden. Hierdoor zullen meer jongeren de kans krijgen om mee te doen om hun talenten en creativiteit te laten zien.

Voor wat betreft de viering van de 10de editie van 'Arte di Palabra', is alvast afgesproken dat de finale, 'Arte di Palabra ABC', in 2018 op Aruba zal plaatsvinden. Dit zal de eerste keer zijn dat deze finale op Aruba wordt gehouden.

Ook zal de tweede fase van uitreiking van biografieën van bekende muzikanten plaatsvinden. In deze fase zullen 10 tot 12 muzikanten hun biografie ontvangen. Daarnaast zal de DCA samen met 'Paseo Herencia' trachten om het project van de bekende commediant en zanger, wijlen 'Don Vale' Croes, uit te voeren. Dit project betreft het

plaatsen van een relief van 'Don Vale' bij het 'Paseo Herencia', in het teken van erkenning van artiesten en/ of personages die op verschillende gebieden veel hebben betekend voor Aruba.

'Don Vale' was een zeer bekende personage op het cultureel gebied, die zeer bekend was zowel op Aruba als in het buitenland. In april 2015 was 'Don Vale' Croes overleden.

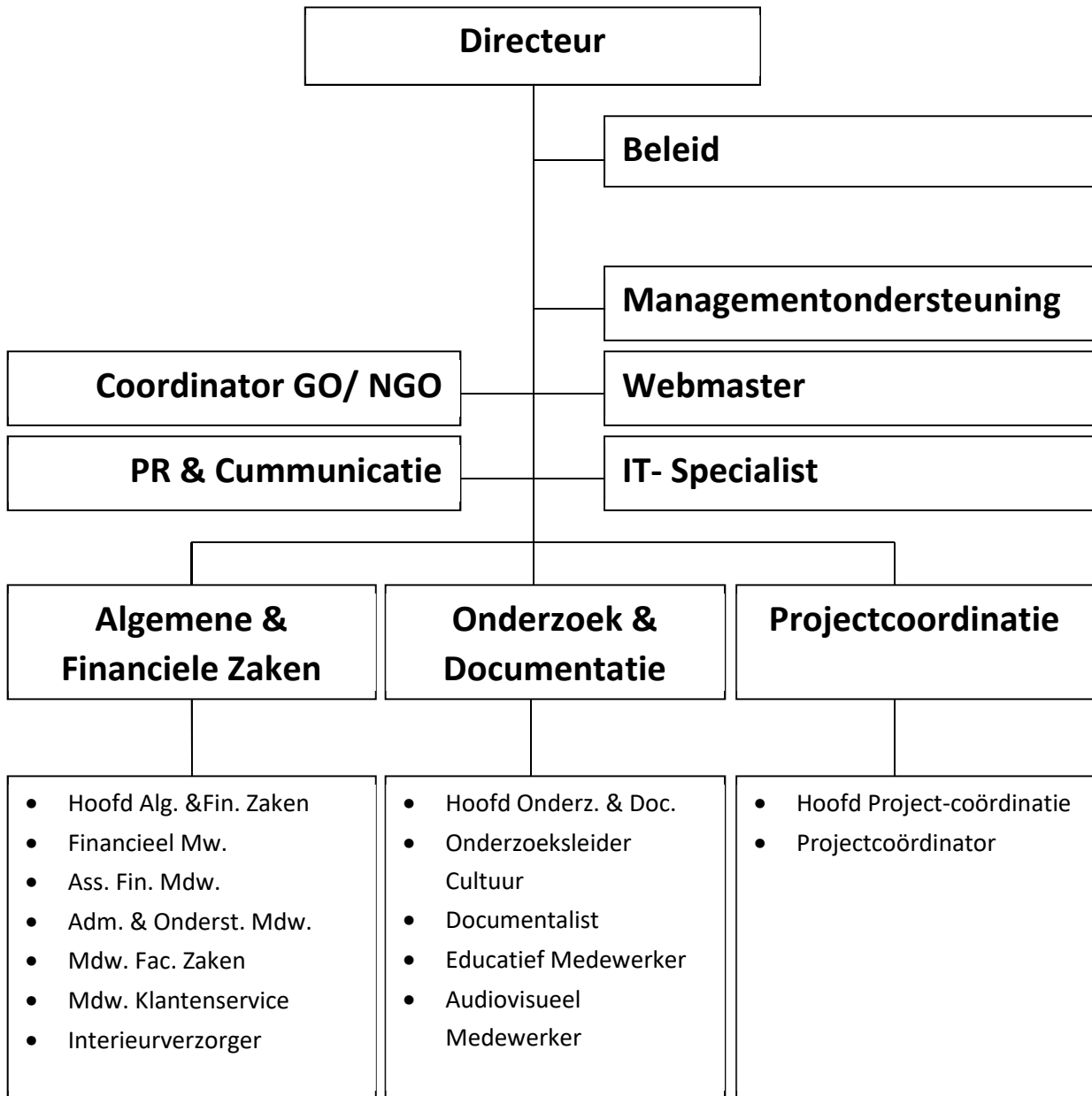
Zoals eerder beschreven, houdt de DCA elk jaar een voorstelling over de viering van 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' voor de basisscholen gedurende de week voorafgaande de feestdag op 24 juni. Naar aanleiding van vele binnengekomen verzoeken, zal de DCA trachten om in 2018, niet een (1) week, maar twee (2) weken voor uit te trekken om de voorstellingen voor de scholen te organiseren.

Vanwege het minimale budget dat op de begroting van de DCA voor dit project gereserveerd wordt, kan de DCA dit project ieder jaar maar voor een (1) week plannen. Een groot deel van het budget wordt voor de transportkosten worden gereserveerd, waardoor het onmogelijk is om meer dan één week de voorstellingen voor de scholen te organiseren, met als gevolg dat niet alle basisscholen de kans krijgen om de voorstellingen bij te wonen.

In het verleden bezocht een team van de DCA de scholen om samen de viering te houden middels verschillende optredens en/ of lezingen, maar de bezoeken bleven beperkt vanwege een te groot aantal scholen voor maar één team van de DCA. Hierdoor werd de viering van het 'Fiesta di San Juan, Dera Gay' niet bij de scholen gevierd.

Om toch aandacht te besteden aan deze culturele viering, heeft de toenmalige minister van cultuur ervoor gezorgd dat alle basisscholen van een pakket met informatie en middelen over het feest worden voorzien. Uit de feedback van vele scholen bleek naderhand dat zij toch de hulp van het DCA-team wenselijk vonden om de vieringen te houden. De DCA had daardoor vernomen om voorstellingen bij het 'Cas di Cultura' te organiseren, zodat zoveel scholen mogelijk konden deelnemen. Maar er bleek dat de scholen zelf niet genoeg budget hadden voor de transportkosten, waardoor de DCA in samenspraak met de overheid, deze kosten sindsdien op haar eigen begroting heeft opgenomen.

De DCA streeft ernaar om ook in het komende jaar zoveel mogelijk projecten van partners en NGO's te kunnen ondersteunen en de participatie van de bevolking aan de culturele activiteiten en vieringen te blijven stimuleren.

2 Nationale feestdagen en traditionele vieringen

‘Dia di Betico’

Op 25 januari wordt de geboorte van de Arubaanse politieke leider, wijlen Gilberto Francois (Betico) Croes, herdacht. Hij hielp het Aruba zijn 'Status Aparte' te verkrijgen. Deze nieuwe status gaf aan Aruba autonomie van de Nederlandse Antillen en de mogelijkheid om te functioneren als een gemeenbest binnen het Nederlandse Koninkrijk. Sinds 1989 wordt deze nationale dag 'Dia di Betico' jaarlijks gevierd met een openingsceremonie en een culturele manifestatie die op de 'Plaza Betico Croes' worden georganiseerd, gecoördineerd door de CCDN en ondersteund door de DCA. Het doel van deze viering is om de geboortedatum van deze politieke leider van 'Movimiento Electoral di Pueblo (MEP), Gilberto F. (Betico) Croes, zijn strijd voor de 'Status Aparte' van Aruba te herdenken en hetgeen zijn persoon voor de Arubaanse samenleving heeft betekend. Op deze officiële feestdag worden op het hele eiland gevierd. Voorts houden verschillende musea en andere instanties een open dagen en er worden diverse sportevenementen en -spelen en culturele activiteiten gehouden door verschillende instanties, scholen en particuliere organisaties.

‘Dia di Himno y Bandera’

Elk jaar wordt op 18 maart de dag van de vlag en het volkslied, 'Dia di Himno y Bandera' gevierd. Het is de meest populaire nationale feestdag op Aruba. Het doel van deze viering is om op de nationale dag van Aruba, op een nationaal niveau 'Dia di Himno y Bandera' te vieren, welke deel uitmaakt van de cultuur van Aruba. 'Dia di Himno y Bandera' wordt gevierd met een openingsceremonie, protocolaire en culturele manifestatie, defilé en diverse (sub)activiteiten, zoals 'Poeta di Patria' en Festival 'Un canto na nos Himno y Bandera' en plaatselijke vieringen bij verschillende instanties op Aruba. Hieraan verbonden wordt ook in Nederland een culturele viering gehouden op de 'Arubadag'.

18 maart is de dag die is uitgekozen voor de dag van de viering van het volkslied en de vlag van Aruba, omdat tijdens de Ronde Tafel Conferentie in Nederland op die datum in 1948 voor het eerst een motie werd aangeboden aan Hare Majesteit Koningin Juliana, die pleitte voor de zelfbeschikking voor het Arubaanse volk. En om het nationalistische bewustzijn te versterken werden op het voorstel van wijlen 'Betico Croes' de Arubaanse vlag en het Arubaanse volkslied 'Aruba Dushi Tera' als symbolen van een eigen identiteit van het volk ingehuldigd tijdens een manifestatie in het Wilhelmina Stadion te Dakota op 18 maart 1976.

‘Dia di Rey’

Jaarlijks wordt op de geboortedatum van de koning, 'Dia di Rey' ter ere van de koning van Nederland, Zijne Majesteit Koning Willem Alexander op 27 april, gevierd. De viering vindt plaats in het Wilhelmina Park met een protocolaire ceremonie onder de coordinatie van CCDN, ondersteund door de DCA. Vanaf koningin Wilhelmina tot en met koningin Beatrix heette de dag Koninginnedag. 2013 was het laatste jaar waarin de feestdag op 30 april gevierd werd als Koninginnedag. Sinds 2014 heet de dag Koningsdag en wordt deze gevierd op 27 april. In alle delen van het Koninkrijk geldt deze dag voor de meeste werknemers als vrije dag en wordt het gevierd met verschillende festiviteiten, waaronder de vrijmarkten en het dragen van oranje kleding. Het is een grote viering op school en bij verschillende instanties op Aruba.

‘Dia di San Juan, Dera Gay’

Op 24 juni wordt jaarlijks 'Fiesta di San Juan, 'Dera Gay' in verschillende wijkcentra, op sportvelden en plaatselijke bij verschillende instanties op Aruba gevierd, waarbij de traditionele spelletjes en dansen worden uitgevoerd die bij de viering van San Juan horen. Het is historisch gezien van Midden- en Zuidamerikaanse oorsprong voor de offer- en oogstfeestende viering en van de geboortedag van Johannes, de dooper. (San Juan/St. John). De DCA in samenwerking met de Brandweer houden in de week voorafgaande de viering, een educatieve en informatieve voorstelling over 'dia di San Juan, Dera Gay' te 'Cas di Cultura' voor de leerlingen van de basisscholen. De CCDN en de DCA ondersteunen de wijkbuurten met de organisatie rondom deze viering.

Sinterklaas

Jaarlijks wordt van oudsher het Sinterklaasfeest op Aruba gevierd. Het Sinterklaasfeest is een volksfeest afkomstig van Europa en wordt op de avond van vijf (5) december gevierd. De DCA en de CCDN werken samen met 'Fundacion Sinterklaas' aan deze viering. De intocht van Sinterklaas vindt plaats op de derde zondag van november bij de haven te Barcadera en vervolgens wordt een tocht in Oranjestad gehouden waarna dit bij de 'Plaza Betico Croes' wordt afgesloten met een viering voor alle kinderen van de Arubaanse bevolking. Hieraan verbonden wordt dit feest gedurende de eerste week van december ook plaatselijk bij verschillende instanties en scholen op Aruba. Hoewel het verhaal rond de Sinterklaas van tegenwoordig fictief van karakter is, is het personage waarschijnlijk wel gebaseerd op een Sint die echt bestaan heeft. Deze Sint Nicolaas van Myra is vermoedelijk geboren rond het jaar 280 in het toenmalige Turkije en werd na zijn dood (vermoedelijk op 6 december 342) heilig verklaard. Tegenwoordig viert men op de vooravond van 6 december zijn verjaardag. Volgens de legende redde Nicolaas kinderen en gooide hij goudstukken in de huizen van armen, welke vervolgens in de schoenen vielen. Hierop zou het hedendaagse schoen zetten gebaseerd zijn. Het schijnt dat de afbeeldingen van de goudstukken die Nicolaas uitdeelde, vroeger werden geassocieerd met sinaasappels. Omdat Spanje destijds de belangrijkste leverancier van sinaasappels aan Nederland was, werd de link met Spanje gelegd.

Het 'Dande Festival'

Sinds 1985 wordt in de laatste week december van elk jaar het 'Dande Festival' gevierd. De DCA ondersteunt 'Fundacion Dande' die deze viering organiseert.

Het Dande Festival is het grootste traditionele muziekevenement op Aruba, zowel voor kinderen als volwassenen. Meer dan 50 vocalisten, begeleid door kenmerkende muziekgroepen brengen hun originele compositie en tekst van Dande lied ten gehore. Tijdens deze festivals wordt de beste 'Dande' zanger, de populairste 'Dande' presentatie en de beste 'Dande groep' uitgekozen.

De geschiedenis vertelt dat het woord 'Dande' hoogstwaarschijnlijk uit het Spaans stamt. Het woord 'Dandaré' betekent: reizen van de ene plek naar de andere om de vriendschap tussen bekenden te herstellen. Het gaat om het niet terug te kijken naar het verleden, wat er ook gebeurd is, maar door te gaan met de toekomst.

Het ritueel van muzikanten die de 'tambu' bespelen en Arubaanse families bezoeken na het vuurwerk rond middernacht, begon rond 1880, toen Koning Willem II de huisslaven bevrijdde. Deze slaven gingen de Arubaanse huizen langs, de 'tambu' bespelend, om hun gemeenschap een voorspoedig nieuw jaar te wensen. Deze lokale traditie behoort tot de kenmerken van Aruba, want geen enkel ander eiland in de regio kent de 'Dande' traditie.

Dit ritueel wordt traditiegetrouw gehandhaafd en wordt het 'Dande'-lied gezongen bij het vieren van het Nieuwjaar. Verschillende muziekgroepen gaan huis aan huis langs om de lokale gezinnen te zegenen tijdens Nieuwjaar, voor 'goodwill' en voorspoed. Om het feestelijke ritme van de 'Dande' liedjes met aanstekelijk refrein te creëren, worden traditionele Arubaanse instrumenten, zoals de 'tambu', 'wiri' en 'raspa' gebruikt. Er gaat een hoed rond en de zanger moet iedere keer improviseren om weer unieke zegeningen voor individuele gezinsleden te bedenken.